

de bres

Vecht & Plassengebied lentenummer jaargang 31 2016

Uitnodiging

Algemene Leden-
vergadering op
woensdag 23 maart
aanvang 20.00uur

Locatie: Open Hof
Gereformeerd Kerkcentrum
Kerkweg 60 te Maarssen (dorp)

De Bres

De Bres is het tijdschrift voor de leden en donateurs van de IVN afdeling Vecht en Plassengebied. Het gebied waarbinnen de activiteiten van onze vereniging plaatsvinden ligt aan weerszijden van de Vecht en bestrijkt grofweg de plaatsen:

Utrecht, Leidsche Rijn, Vleuten-de Meern, Maarssen, Breuke-len, Loosdrecht, Loenen en Abcoude. Dit gebied is qua natuur en landschap zeer gevarieerd en van groot belang voor het milieu en de biodiversiteit van deze streek.

De werkgroepen van IVN Vecht & plassegebied

Paddenstoelenwerkgroep

Contactpersoon: Hanni Meulemans-Mik
Email: hannimik@xs4all.nl
In het najaar iedere vrijdagochtend op paddenstoelenjacht

Jeugdwerkgroep en scharrelkids

Contactpersoon: Marijke Zoetelief
Email: marijkezoetelief@gmail.com

Werkgroep Commelinhof

Contactpersoon: Pien Jansen
Email: pierina@freeler.nl
Gehele jaar iedere vrijdagochtend open voor onderhoud. Voor het publiek op zondagmiddag van 21 februari tot eind mei open.
Adres: park Vechtenstein, Maarssen

Waterwerkgroep

Contactpersoon: Marijke zoetelief
Email: marijkezoetelief@gmail.com

Vleermuizenwerkgroep

Contactpersoon: Harrie Pelgrim
Email: harriepelgrim@hotmail.com

Wandelingenwerkgroep

Contactpersoon: Reint Dragt
Email: eendracht55@hetnet.nl

Werkgroep excursies

Contactpersoon: Dries Klooster
Email: dries.klooster@telfort.nl
Aanvraag excursies: Illy Poley
Email: ipoley@ziggo.nl

Werkgroep communicatie

Contactpersonen
De Bres: Jan van Schooten
Email: jcvanschooten@gmail.com
PR en communicatie: Marloes van der Beek
Email: harald.marloes@telfort.nl
Website: Harm Dotinga
Email: h.dotinga@hetnet.nl
Winkeltje: functie vacant

Werkgroep bijscholing

Contactpersoon: Marijke Zoetelief
Email: marijkezoetelief@gmail.com

Werkgroep Utrecht

Contactpersoon: Dirk-Jan Boerwinkel
Email: dirkjan.boerwinkel@gmail.com

Werkgroep natuurscursus

Contactpersoon: Bernadet Sijmons
Email: inez.kollaard@planet.nl

Werkgroep natuurgidsencursus

Contactpersoon: Jan van Schooten
Email: jcvanschooten@gmail.com

Werkgroep natuurkoffer

Contactpersoon: Henny Suidman
Email: hjmsuidman@hotmail.com

Belangrijke data in 2016

Bestuursvergaderingen
maandag 1 februari
maandag 21 maart
maandag 30 mei
maandag 5 september
maandag 17 oktober
maandag 12 december

Algemene Leden Vergadering
woensdag 23 maart

Thema- en activiteitenvergaderingen
zaterdag 23 april, 10.00 tot 15.00 uur
donderdag 10 november

Gidsenvergadering
donderdag 29 september

Ook belangrijk in 2016

11-12 maart, NLdoet dagen
16 maart, Nationale Boomfeestdag
27 maart, Zomertijd
28 maart, Het Uur der Aarde
16 april, IVN ledendag
22 april, Dag van de Aarde
14 mei, Nationale Molendag
21 mei, Fête de la Nature
3 juni, Nationale Nachtvliedernacht
September, Groene maand
6 september, Duurzame dinsdag
10-11 september, Open Monumentendag
19-25 september, Week van het Landschap
1 oktober, Nationale kringloopdag
9 oktober, Dag van de Duurzaamheid
29 oktober, Nacht van de Nacht
30 oktober, Wintertijd
5 november, Natuur werkdag
12 november, Dag van Respect
26 november, Niet-Winkeldag
7 december, Nationale Vrijwilligersdag
29 december, Dag van de biologische diversiteit

Het bestuur

Voorzitter: Bert van der Tol
Email: bertvdtol@zonnet.nl
Secretaris: Illy Poley
Email: ipoley@ziggo.nl
Penningmeester: Hanneke Boom
Email: hannekeboom64@gmail.com
Bestuursleden: Marloes van der Beek, Harm Dotinga, John van Himbergen

Van de ledenadministratie

Van de ledenadministratie voor het Jaarbericht 2015

In het jaar 2015 hebben zich 10 nieuwe leden aangemeld, waarvan 1 lid rechtstreeks aan onze afdeling en 9 via IVN Landelijk zijn binnengekomen.

In 2015 hebben 12 leden zich afgemeld, 6 donateurs hebben zich afgemeld en 2 leden zijn overleden. In totaal hebben wij dus 20 leden moeten uitschrijven.

Voor 2016 staan wij er goed voor met al 14 nieuwe aanmeldingen, waarvan 12 die zich hebben aangemeld i.v.m. de Natuurgidsenopleiding.

[https://www.facebook.com/ivn vecht & plassegebied](https://www.facebook.com/ivn%20vecht%20&%20plassegebied), achter dit ingewikkeld adres gaat de face-book pagina van IVN Vecht en Plassengebied schuil. Het is een openbare groep, wil je zelf iets plaatsen dan moet je even als lid aanmelden bij Lolke Stelwagen.

Van het bestuur.....

Een groot deel van onze actieve leden heeft ook dit jaar weer onze jaarlijkse Nieuwjaarsreceptie op de boerderij van onze voorzitter Bert van der Tol bezocht. We hadden een tafel vol met allerlei meegebrachte lekkere hapjes en een geschenk toe!

Ook het afgelopen jaar heeft het bestuur de belangen van de afdeling flink behartigd.

In maart 2015 heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden: Jaap Stavenuiter heeft het bestuur verlaten na 9 jaar lid geweest te zijn en John van Himbergen is toetreden tot het bestuur. Zijn belangstelling ligt o.a. bij het thema duurzaamheid en hij zal optreden als contactpersoon met de regio en het Landelijk IVN.

Er is 6 keer vergaderd en wel op: 2 februari, 30 maart, 1 juni, 7 september, 19 oktober en op 14 december.

Om het contact met de verschillende werkgroepen te onderhouden hebben we ook het afgelopen jaar een aantal vertegenwoordigers van verschillende werkgroepen uitgenodigd. Dat waren achtereenvolgens Dirk Jan Boerwinkel over de werkgroep Utrecht, Marijke Zoetelief over al haar activiteiten zowel binnen als buiten het IVN en Pien Jansen en Minke Schröder over de Commelinhof. In het jaarverslag (verderop in dit nummer) staat meer uitgebreid beschreven wat er in de werkgroepen die zij vertegenwoordigen allemaal gedaan wordt.

Er is het afgelopen jaar hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de nieuwe Natuurgidsenopleiding die in januari 2016 van start is gegaan. Het aantal

aanmeldingen vanuit onze afdeling was voldoende om deze cursus alleen vanuit onze afdeling te organiseren. Het beleidsplan van 2010-2015 loopt dit jaar af en er zal op de ALV van maart 2016 een nieuwe beleidsplan worden voorgelegd. De voorbereidingen daarvoor zijn in volle gang. Nadruk zal liggen op de speerpunten uit het Landelijk programma, o.a.: Natuur en gezondheid, Kind en natuur, Groen in de buurt en Duurzaamheid. Daarnaast blijft er aandacht voor: de continuering van de huidige en ontwikkeling van nieuwe activiteiten, de deskundigheid op het gebied van educatie in stand houden en waar nodig verbeteren, het werven en binden van nieuwe (actieve) leden en het vergroten van de samenwerking met andere IVN-afdelingen, het consuleren en andere natuurorganisaties.

Vanuit het landelijk bureau wordt de afdelingen aangeraden om van de leden die voornamelijk met kinderen werken een verklaring omtrent gedrag (VOG) aan te vragen. Dit punt zal op de komende ALV besproken worden. De plannen vanuit het Landelijk IVN voor een eenheidsorganisatie van KNNV en IVN vinden nog onvoldoende draagvlak. Er wordt wel gestreefd naar een nauwere samenwerking tussen beide organisaties.

Voor 2016 staat een aantal gezamenlijke activiteiten in de planning. In plaats van een themavergadering in mei wordt er een theorie-avond en een excursie-ochtend gehouden over het herkennen van de vervolging van wilde fauna en in het najaar een gezamenlijke excursie, een fietstocht 'over landschap en ecologie' in het Noorderpark. De werkgroep Utrecht organiseert de

cursus Stadsnatuur in samenwerking met de afdeling Utrecht van de KNNV. Op de ALV van maart 2015 is besloten de contributie gelijk te trekken met de landelijke contributie en te stellen op € 24 per jaar.

De afdeling beschikt over het zgn De Winterfonds, een legaat van Mevr. De Winter. Hieruit kunnen jaarlijks gelden besteed worden aan ideeën die door werkgroepen van de afdeling ingebracht worden. In 2016 wordt dit geld besteed aan De Commelinhof, die voor de uitbreiding van de hof wel extra geld kan gebruiken en aan de Natuurgidsenopleiding.

Op verzoek van een aantal leden wordt er door het bestuur een bedrag beschikbaar gesteld voor herkenbare kleding bij excursies. Ieder actief lid kan een IVN-polo krijgen.

Naast onze jaarlijkse excursies organiseert het bestuur jaarlijks een tweetal themavergaderingen. Deze worden aan alle leden van de afdeling aangeboden en dienen bovendien als nascholing voor onze eigen gidsen. Het afgelopen jaar hebben we in het voorjaar de documentaire laten zien: "Samen Leven, dialoog met de natuur", waarin met aan aantal mensen hun visie op natuur en de relatie van mensen met natuur besproken wordt. In het najaar hebben we een lezing aangeboden met als onderwerp Exoten.

In september is er een cursus natuurfotografie aangeboden aan de leden. Deze bestond uit een theorieavond en een praktijkochtend bij de Haarrijnse Plas.

Voor het eerst is er dit jaar een etmaal in de natuur georganiseerd, 24 uur op de museumboerderij van Bert van der Tol in Tienhoven met o.a.: polsstokspringen, kruiden zoeken voor pesto en

boter, broodjes afbakken, vleermuizen/bosuilentocht, nachtvlinders spotten, slapen op het hooi, een weidetocht en Scharrelkids- natuurbelevingsactiviteiten. Voor herhaling vatbaar en wordt dus in 2016 weer georganiseerd. De jaarlijkse JP Thijssedag is gehouden op 14 juni bij het fort Everdingen. Op deze dag is een van de leukste activiteiten van de natuurgidsencursus herhaald, in groepjes is in korte tijd een natuurpad uitgezet rond een zelfbedacht thema en daarna elkaar rondgeleid.

De gidsenvergadering vond dit jaar in september plaats. Hier is weer een begin gemaakt met het excursieschema voor 2016. Naast onze eigen excursies zetten onze leden zich in voor o.a. NL Doetdag, Tuinvogeltelling, Sloopjesdagen, Nacht van de Nacht, Leidsche Rijn Festival, Natuurwerkdagen en Scharrelkids.

Met onze activiteiten hopen we weer een groot publiek te trekken en zo samen te genieten van de natuur.

Illy Poley, secretaris

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering op woensdag 23 maart 2016, aanvang 20.00u

Locatie: Open Hof Gereformeerd Kerkcentrum Kerkweg 60 te Maarssen(dorp)

Agenda

1. Opening
 2. Bijkomende agendapunten
 3. Notulen Algemene Ledenvergadering 25 maart 2015
 4. Verslag penningmeester
 5. Kascommissie
 6. Nieuws uit de werkgroepen
 7. Bestuurstermijn bestuursleden/verkiezing nieuwe bestuursleden*
 8. Jaarverslag 2015/Jaarplan 2016
 9. Beleidsplan 2015-2020
 10. In Veilige Handen, verklaring omtrent gedrag
 11. Rondvraag
- Pauze
12. Charlotte Robben, vrijwilligersconsulent bij de provinciale vestiging van het IVN in Utrecht.
Zij geeft een korte presentatie over de IVN-structuur en over wat de regio voor de afdeling kan betekenen

Gelegenheid voor een drankje

***Belangrijke mededeling:**

Van de penningmeester en de secretaris loopt de bestuurstermijn dit jaar af. Zij zijn aftredend en herkiesbaar.

Als er iemand is die een van deze twee functies wil overnemen kan dat kenbaar gemaakt worden bij de huidige secretaris, Illy Poley.

Voorwoord

Het bestuur van de IVN-afdeling Vecht en Plassengebied biedt u hierbij het jaarverslag over 2015 aan. Naast een terugblik op het afgelopen jaar kijken we vooruit naar het jaar 2016. De missie van het IVN (Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid) is: het vergroten van de betrokkenheid van mensen bij de natuur en het milieu, gericht op een duurzame samenleving. Om deze missie te realiseren stelt het IVN zich ten doel bij haar leden en –in bredere zin- het publiek, betrokkenheid bij natuur en milieu te wekken, in stand te houden en te bevorderen. De IVN-afdeling Vecht en Plassen- gebied beoogt dit doel binnen haar werkgebied te bereiken door middel van een scala aan publieksgerichte activiteiten, cursussen en door het geven van informatie. Door het organiseren van natuur- en milieueducatieve activiteiten onderscheiden wij ons van andere natuur- en milieuorganisaties die actief zijn in onze regio. Deze regio omvat de gemeente Utrecht, waaronder Leidsche Rijn, De Meern en Vleuten, en de gemeente Stichtse Vecht. Naast het financiële verslag vormen de verslagen van de verschillende werkgroepen de kern van dit jaarverslag. Deze verslagen tonen aan dat de afdeling beschikt over actieve leden die gezamenlijk een uitgebreid aanbod verzorgen en over een achterban die hen daarbij ondersteunt. Ook in het afgelopen jaar hebben we weer vele mooie natuurmomenten met elkaar kunnen delen. Er zijn weer veel excursies aangeboden en deze werden over het algemeen goed bezocht. Het jaar begon met de traditionele Nieuwjaarsreceptie op de museum- boerderij van onze voorzitter. Zoals ieder jaar namen veel leden iets te eten mee en gingen zij weer naar huis met

een presentje, aangeboden door de afdeling. De nascholing van onze gidsen heeft het afgelopen jaar ook weer aandacht gehad. In mei is de documentaire “Samen Leven, dialoog met de natuur” aangeboden. waarin met een aantal mensen hun visie op natuur en de relatie van mensen met natuur besproken wordt. De thema-avond in november had als onderwerp Exoten en hiervoor was een spreker uitgenodigd. In september hebben onze leden deel kunnen nemen aan een natuurfotografencursus, een theorie-avond en een praktijkochtend. Onze jaarlijkse J.P.Thijssedag (een dag, die onze afdeling organiseert voor alle leden en wie dat wil kan ook zijn/ haar partner en/of kinderen meenemen) hebben we doorgebracht op het Fort bij Everdingen. De opdracht was om in groepjes in korte tijd een natuurpad uit te zetten rond een zelfbedacht thema. Voor het eerst was er dit jaar een Natuuretmaal op de museumboerderij van onze voorzitter, waarbij diverse natuuractiviteiten gedaan zijn. Zoals: eten uit de natuur, Scharrelkids- activiteiten voor het hele gezin, vleermuis- en uilentochten, nachtvinders spotten en daarna heerlijk slapen op stobalen of in de hangmat.

Ons verenigingsblad De Bres verschijnt nu ook digitaal. Onze website, die is ingebed in de vernieuwde landelijke website, is voorzien van actuele informatie. (www.inv.nl/afdeling/vecht-en-plassen-gebied) Ons excursieaanbod staat hier vermeld en men kan zich hier ook aanmelden voor de excursies. Een omschrijving van de verschillende werkgroepen met vermelding van de contactpersoon is inmiddels ook op de website te vinden. Naast dit jaarverslag staan op de website ons Beleidsplan en het Huishoudelijk Reglement.

Er worden door de afdeling verschillende cursussen aangeboden: de Natuurcursus in het voorjaar en in het najaar en de cursus Stadsnatuur in Utrecht.

Begin 2016 wordt er weer een Natuurgidsencursus aangeboden. Dit jaar zijn de voorbereidingen hiervoor getroffen. De stinzenplantentuin De Commelinhof in Park Vechtenstein wordt door een aantal leden van onze afdeling beheerd en wordt goed bezocht. Er is door de Gemeente Stichtse Vecht toestemming verleend de hof uit te breiden met een naastgelegen deel van het park. Hier zal in 2016 een begin mee gemaakt worden.

In het kader van de samenwerking met de KNNV afdeling Utrecht wordt in 2016 weer een aantal activiteiten georganiseerd, zoals een informatieavond/ praktijkochtend in mei met als onderwerp: "Herkennen vervolging wilde Fauna" en een fietsexcursie over landschap en ecologie in het najaar door het Noorderpark.

Ons huidige beleidsplan beslaat de periode 2010-2015. Er wordt gewerkt aan een nieuw beleidsplan voor de periode 2015-2020 en dit zal op de Algemene Leden Vergadering in maart aan de leden worden voorgelegd en daarna zal dit nieuwe beleidsplan op de site geplaatst worden.

Met dit jaarverslag wil het bestuur leden en belangstellenden informeren over de activiteiten van onze afdeling. Een afdeling die louter uit vrijwilligers bestaat en het dus moet hebben van enthousiaste mensen met een hart voor natuur en milieu.

Het bestuur

Er heeft het afgelopen jaar een wijziging in de bestuurssamenstelling plaatsgevonden. Van de voorzitter en een tweetal bestuursleden liep de bestuursstermijn af. Jaap Stavenuiter is vervangen door John van Himbergen. Er hebben zich verder geen kandidaten gemeld voor de functie van voorzitter en algemeen lid, zodat zij weer voor 3 jaar gekozen zijn.

Het bestuur ziet er nu als volgt uit: Bert van der Tol, voorzitter
Illy Poley, secretaris
Hanneke Boom, penningmeester
Marloes van der Beek, bestuurslid
Harm Dotinga, bestuurslid
John van Himbergen, bestuurslid
De ledenadministratie wordt verzorgd door Tineke van Schooten.

Het bestuur heeft in 2015 6 keer vergaderd en wel op: 2 februari, 30 maart, 1 juni, 7 september, 19 oktober en op 14 december.

Nast de bestuursvergaderingen zorgt het bestuur jaarlijks voor de invulling van de activiteiten- themavergaderingen in het voorjaar en najaar ter nascholing van onze gidsen. Ook onze niet- actieve leden worden voor deze bijeenkomsten uitgenodigd.

Ons huidige beleidsplan loopt in 2016 af en er wordt gewerkt aan het samenstellen van een nieuw beleidsplan voor de periode 2015-2020.

Nadruk zal liggen op de speerpunten uit het Landelijk programma, o.a. Natuur en gezondheid, Kind en natuur, Groen in de buurt en Duurzaamheid.

Daarnaast blijft er aandacht voor: de continuering van de huidige en ontwikkeling van nieuwe activiteiten, de deskundigheid op het gebied van educatie in stand houden en waar nodig verbeteren, het werven en binden van nieuwe (actieve) leden en het vergro-

ten van de samenwerking met andere IVN-afdelingen, consulentenschap en natuurorganisaties.

Het bestuur heeft regelmatig een vertegenwoordiger van de verschillende werkgroepen uitgenodigd op een bestuursvergadering om het contact tussen de werkgroepen en het bestuur te versterken.

Het afgelopen jaar is het geld uit het 'De Winterfonds' (een legaat) beschikbaar gesteld voor: De Commelinhof, Advertentieruimte in De Uitkrant en een deel is gereserveerd voor een komende themavergadering. De contributie is vastgesteld op € 24,- per jaar en de automatische incasso zal verzorgd worden door het landelijk bureau van het IVN.

In het voorjaar wordt er weer een Algemene Leden Vergadering voor alle leden van de afdeling gehouden. Op de gidsenvergadering in het najaar wordt het excursieschema voor het komende jaar besproken en vastgelegd. In het begin van het jaar worden deze excursies op een door de afdeling uitgegeven folder vermeld.

Een groot aantal werkgroepen organiseert eigen excursies en/of biedt hun expertise aan bij andere excursies binnen en ook buiten onze afdeling.

Samenstelling werkgroepen en gidsen

Contact tussen het bestuur en de werkgroepen:

Werkgroep	contactpersoon werkgroep	contactpersoon bestuur
Natuurcursus	Bernadet Sijmons	John van Himbergen
Werkgroep excursies	Dries Klooster	Marloes van der Beek
Werkgroep Communicatie (PR, De Bres, Internet en Winkel)	Marloes van der Beek Harm Dotinga Jan van Schooten	Marloes van der Beek Harm Dotinga
Werkgroep Bijscholing Jeugdwerkgroep	Marijke Zoetelief	Hanneke Boom Bert van der Tol
Vleermuizenwerkgroep	Harrie Pelgrim	Illy Poley
Waterwerkgroep	Marijke Zoetelief	Illy Poley
Werkgroep IVN winkel Commelinhof	Tineke van Schooten	Marloes van der Beek Illy Poley
Werkgroep Utrecht	Minke Schröder	Illy Poley
Paddenstoelenwerkgroep	Dirk-Jan Boerwinkel	Harm Dotinga
Werkgroep wandelingen	Hanni Meulemans	Hanneke Boom
Eind 2015 is de Vogelwerkgroep opgeheven.	Reint Dragt	Illy Poley

Werkgroepen

Natuurcursus	Inez Kollaard, Edith Meijer, Bernadet Sijmons
Excursies/ activiteiten	Marijke Zoetelief, Dries Klooster
Werkgroep communicatie	Marloes van der Beek, Jan van Schooten, Jaap Stavenuiter, Bertie Klomp, Tineke van Schooten, Lolke Stelwagen, Harm Dotinga, William van Male, Hanneke Boom, Niek Albers
Bijscholing Jeugdwerkgroep	Lolke Stelwagen, Willemien Valewink, Marijke Zoetelief, Marijke Zoetelief, Edith Meijer, Lia Rademaker, Friedi de Jong, Paul van Gulik, Bernadet Sijmons, Kees Vollering, Henny Suidman, André Roeffen, Iemy Brand
Vleermuizenwerkgroep	Harrie Pelgrim, Lolke Stelwagen, Erik Broeke, Marijke Zoetelief, Wieneke Huls, Ton Lindemann, Adrie Oosterveen, Hetty Luijten
Waterwerkgroep	Niek Albers, Ton Lindemann, Illy Poley, Kees Vollering, Marijke Zoetelief, Lolke Stelwagen
Commelinhof	<i>Vaste hof-lieden:</i> Erik Broeke, Pien Jansen, Bernadet Sijmons, Jan van Schooten, Marijke Zoetelief, Minke Schröder, Reint Dragt <i>Extra rondleiders:</i> Edith Meijer, Friedi de Jong, Illy Poley, Lia Rademaker, Reint Dragt
Paddenstoelen	Willemien Valewink, Hanni Meulemans, Henny Suidman, Harrie Pelgrim, Jaap Stavenuiter, Christien Hidding, Klaas Koorwinder, Titia Kan, Yvonne Mathot
Wandelingen	Joke en Reint Dragt, Dirk Quaak, Sjaak en Gerrie Gondelach, Iwan en Sharon van Straalen, Jan Maasen, Illy Poley, Jaap Stavenuiter, Jose Stortelder, Lolke en Petra Stelwagen, Willemien Valewink, Minke Schröder, Friedi de Jong, Carolien vd Heide

Werkgroep Utrecht

J.P.Thijssedag

De gidsen

Lisa Veneberg, Emmy Mudde, Titia Kan-Boot, Dirk-Jan Boerwinkel, Christien Hidding, Sim Visser, Janine Marien
Hanneke Boom, Hennie Suidman, Bert van der Tol, Edith Meijer
Niek Albers, Wim Baas, Marloes van der Beek, Marisol Beltman, Marcel Blekendaal, Arwin den Boer, Dirk Jan Boerwinkel, Hanneke Boom, Iemy Brand, Erik Broeke, Harm Dotinga, Reint Dragt, Laurens Drogendijk, Jan Gondelach, Paul van Gulik, Christien Hidding, Ank de Hoop, Pien Jansen, Friedi de Jong, Titia Kan-Boot, Dries Klooster, Ingrid Kat, Inez Kollaard, Klaas Koorwinder, Harm-Jaap Kroeze, Ton Lindemann, Janine Mariën, Yvonne Mathot, Edith Meijer, Hanni Meulemans, Emmy Mudde, Adrie Oosterveen, Harrie Pelgrim, Illy Poley, Lia Rademaker, Terenia de Reus, André Roeffen, Jan van Schooten, Minke Schröder, Bernadet Sijmons, Jaap Stavenuiter, Lolke Stelwagen, Harry Straathof, Henny Suidman, Bert van der Tol, Willemien Valewink, Henk Verver, Sim Visser, Paul Vlaanderen, Kees Vollering, Peter van Wieringen, Evert van Zijtveld en Marijke Zoetelief.

Toelichting Financieel jaarverslag 2015 IVN Vecht en Plassengebied

We hebben op het gebied van financiën een minder goed jaar dan vorig jaar achter de rug. Er zijn mooie dingen gedaan met het geld wat ons ter beschikking stond, maar er is minder contributie binnen gekomen. Ook is een aantal kostenposten hoger uitgevallen dan begroot. Hierdoor moeten we het jaar met een verlies afsluiten.

Contributie
De contributie-inning blijft een tijdsintensief en moeizaam proces. Er wordt nogal eens te weinig betaald (oude contributiebedragen worden niet aangepast in automatische bankopdrachten) en veel mensen die niet middels automatische incasso betalen, betalen vaak pas na een herinnering. De contributie is €24 in 2015 voor leden en € 20 voor donateurs. In 2015 is de contributie van leden die

met automatische incasso betalen geïnd door IVN Landelijk. Dit is om onze afdeling administratief te ontlasten. De hoop is dat steeds meer mensen met automatische incasso gaan betalen. De leden die nog niet met automatische incasso betalen moeten de contributie nog steeds overmaken naar IVN Vecht en Plassengebied. Nieuwe leden melden zich alleen nog aan via IVN Landelijk.

14 februari 2016,
Hanneke Boom, Penningmeester

Balans	2014	2015	2014	2015
Omschrijving	debet	credit	debet	credit
Kapitaal		23.422,52		23.855,06
Reservering CH				2.798,00
Reservering NGO				500,00
ASN Spaarrekening	22.880,89		22.181,85	
ING betaalrekening	1.079,36		1.635,63	
ING Spaarrekening	130,59		132,79	
Debiteuren	80,00		60,00	
Voorraad goederen	2.982,22		2.982,22	
Resultaat		3.730,54	160,57	
Totaal	27.153,06	27.153,06	27.153,06	27.153,06

Toelichting:

Reservering CM

De reservering voor de Commelinhof bestaat uit het volgende:

Subsidie nl doet

448 in 2013

450 in 2014

400 in 2015

F. de Winterfonds

500 in 2014

500 in 2015

500 in 2016

Deze reservering gaat gebruikt worden voor het vergroten en opknappen van de tuin. Indien hiervoor meer geld nodig blijkt te zijn zal dit tijdig worden besproken met het bestuur.

Cursusgelden

Het bedrag cursusgelden bevat voor € 1375 geld wat door cursisten voor de natuurgidsencursus betaald is.

F. de Winterfonds

In 2016 is geld toegezegd voor de Commelinhof en voor de Natuurgidsencursus, beide ontvangen € 500. In het fonds zit dan nog € 17.000.

Bankrekeningen

In 2016 gaan we onderzoeken of het wenselijk en haalbaar is om onze betaalrekening om te zetten van ING naar Triodos.

	w2014	b2015	w2015	b2016
Omschrijving	Debet	Credit	Debet	Credit
Cursuskosten	702		700	
Sprekers/docenten	147		200	
Zaalhuur	1.242		1.245	
Reclamekosten	531		500	
Advertentiekosten	154		400	
Representatiekosten				181
Onkosten vrijwilligers	754		750	
Verenigings activiteiten	88		240	
Kantoorartikelen				6
Administratiekosten	681		450	
Bres	1.993		1.800	
Bankkosten	63		65	
Overige bestuurskosten	21		25	
Overige algemene kosten	649		650	
Bijzondere baten & lasten		40		
Inkoop winkeltje			1.000	
Ontvangen contributies		3.107		3.200
Ontvangen subsidies		566		500
Ontvangen donaties		473		400
Opbrengst winkeltje		1.226		1.250
Collectebus		461		450
Cursusgelden		2.013		2.000
Prijsverschillen		14		
Rente opbrengst banken		411		400
Voorraadvverschillen		2.566		200
Winst	3.730			
Totaal	10.879	10.879	8.400	8.400
			9.019	9.019
			7.510	7.510

Werkgroep excursies en activiteiten

Het overzicht van deelname aan ex-

cursies en activiteiten is gemaakt om te laten zien of we er als vereniging van vrijwilligers/liefhebbers met onze activiteiten in slagen om mensen te interesseren voor de natuur in hun leefomgeving.

Excursie en activiteitenprogramma 2015

	volwassen	kinderen
18-01 Nationale tuinvogeltelling, Griffpark, Utrecht, Emmy Mudde	13	1
06-02 Uilen lezing + excursie + Sterrenkijken Haarzuilens, Klaas Koorwinder	69	7
15-02 Opening Commelinhof, Maarssen, Pien Jansen		
20-03 Landelijke NL doetdag, Commelinhof, Maarssen, Erik Broeke	18	
20-03 Zonsverduistering ,Fort Maarsseveen, Maarssen, Ton Lindemann	25	60
20-03 Sterrenkijken, Fort Maarsseveen, Maarssen, Kees Vollerling	15	10
29-03 Stinzenplantenexcursie, Amelisweerd, Bunnik Titia Kan	7	
09-04 Scharrelkids, Park Bloeyendael, Marijke Zoetelief	10	10
19-04 Stinzenplantenexcursie, Nijenrode, Breukelen, Willemien Valewink	85	8
26-04 Vroege voorjaarsbloeiërs , Natuurpark Bloeyendael, Utrecht , Titia Kan	15	
24-05 Festival Fête de la Nature, Park Transwijk Utrecht, Marijke Zoetelief	19	16
31-05 Orchideëen + Zwarte Sterns, Kockengen, Paul Vlaanderen,	23	16
13-06 Landelijke slootjesdag, Maarsseveenseplas, Marijke Zoetelief	15	25
21-06 Stadssafari in de Utrechtse binnenstad Pausdam, Utrecht, Harm Dotinga	10	
18-07 IVN etmaal, Vredegoed Tienhoven, Lolke Stelwagen	15	16
28-08 Vleermuizen, lezing en excursie, Maarssenbroek, MEC , Harrie Pelgrim	14	16
06-09 Herinrichting Bethunepolder, Maarssen, Jan van Schooten	20	4
21-09 Watersafari in de paddenpoel Griffpark, Utrecht, Marijke Zoetelief	12	13
27-09 Paddenstoelen, Gunterstein, Breukelen, Hanni Meulemans-Mik	16	
18-10 Paddenstoelen, Nijenrode, Breukelen, Willemien Valewink	150	65
24-10 Nacht van de Nacht, Boom en Bosch, Breukelen, Marcel Blekendaal	30	18
01-11 Paddenstoelen, Goudestein, Maarssen, Jaap Stavenuiter	67	10
07-11 Natuurwerkdag & Scharrelkids, Fort Ruigenhoek, Marijke Zoetelief	9	14
	657	309

Excursie en activiteitenprogramma 2016

17-01, 14.00 uur Nationale tuinvogeltelling, Griffpark, Utrecht
05-02, 20.00 uur Uilen lezing + excursie Haarzuilens,
21-02, 14.00 uur Opening + rondleiding stinzenplantentuin Commelinhof, Maarssen
06-03, 14:00 uur Stinzenplantenexcursie + VoorjaarsDag, Amelisweerd,
11-03, Landelijke NL doetdag, Commelinhof en Fort Maarsseveen, Maarssen
11-03, 20.00 uur Sterrenkijken, Fort Maarsseveen, Maarssen
03-04, 14.00 uur Stinzenplantenexcursie, Nijenrode, Breukelen
09-05, 13.00 uur Mercurius deels voor zon, Fort Maarsseveen, Maarssen
21-05, 14.00 uur Kromme Rijn Park excursie, Utrecht
22-05, 14.00 uur Máxima Park natuuractiviteit, Vleuten
29-05, 14.00 uur Natuurtocht Kasteelbos, Loendersloot
10-06, 18.30 uur Landelijke slootjesdag, Maarsseveenseplas, Maarssen
21-06, 20.00 uur Stadssafari in de Utrechtse binnenstad, Utrecht
23-07, 13.00 uur IVN etmaal, Schapenboerderij Vredegoed, Tienhoven.
26-08, 19.30 uur Vleermuizenexcursie park Vechtenstein, Maarssen
04-09, 10.30 uur Wandeltocht door het landschap, Tienhoven.
18-09, 14.00 uur Fietstocht Noorderpark, Gagelbos, Tienhoven
25-09, 14.00 uur Paddenstoelenexcursie Landgoed Over-Holland, Nieuwersluis,
23-10, 14.00 uur Paddenstoelen Nijenrode Nijenrode, Breukelen
29-10, 20.00 uur Nacht van de Nacht, Fort Maarsseveen, Maarssen
05-11, 10.00 uur Natuurwerkdag Vechtenstein en Commelinhof, Maarssen

De werkgroep communicatie omvat de PR, de website, het winkeltje en De Bres.

PR

Marloes van der Beek is de contactpersoon voor alle PR activiteiten. Het contact met de VAR is het afgelopen jaar goed verlopen. De VAR plaatst zaken als we erom vragen. Belangrijk is de contacten via Marloes te laten verlopen, zodat de VAR niet uit verschillende hoeken informatie uit onze club krijgt. Persberichten zijn daarnaast per e-mail rondgestuurd. Er wordt nagedacht over een digitale nieuwsbrief.

Website

Een belangrijk deel van de PR gaat nu via de afdelingswebsite waarop alle activiteiten en cursussen worden aangekondigd. Daar is ook actuele informatie te vinden over de vereniging en de digitale versies van De Bres. De website wordt onderhouden door Marloes van der Beek en Harm Dotinga (contactpersoon). Er is nu een mogelijkheid om te kunnen kijken hoeveel mensen de site bezoeken en ook waar ze naar kijken. Daaruit is gebleken dat de site het afgelopen jaar goed is bezocht, vooral de pagina's met de excursies en de cursussen die wij aanbieden. Besloten is om de informatie over de Commelinhof te laten staan en een prominentere plek te geven. De andere gebiedsbeschrijvingen worden weinig bekeken en ook niet bijgewerkt, maar zullen een ander

plekje krijgen op de site of worden verwijderd.

De oude site is overgenomen door Lolke Stelwagen en 'omgevormd' tot een vogelsite (www.ivnvechtplassen.org/ivn_vogels/). Daarmee zijn we definitief overgestapt naar de nieuwe site, neem eens een kijkje bij www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied.

Om meerdere mensen tegelijk per mail te bereiken, hebben we momenteel maar liefst 10 mailboxen die gekoppeld zijn aan de server van de oude site (daarom eindigen ze met de toevoeging.org). De helft van de mailboxen wordt regelmatig gebruikt. Het is de bedoeling dat wij op termijn overstappen naar een andere server en daarmee de door ons gewenste mailboxen met daaraan gekoppelde adressen gaan omzetten. Marloes van der Beek beheert de mailboxen.

De Bres

Net als vorige jaren, bestaat de redactie van De Bres uit vier personen: Jaap Stavenuiter, Bertie Klomp, Jan van Schooten en Tineke van Schooten. In 2015 is De Bres drie keer uitgekomen. In het Winternummer was ook het Jaarverslag 2014 opgenomen. In 2015 kregen 114 adressen een papieren versie van De Bres; 98 leden/relaties ontvingen De Bres digitaal. Om aan voldoende kopij te komen, wordt door de Werkgroep De Bres steeds gezocht naar interessante artikelen. Deze artikelen komen zowel van mensen binnen de vereniging als van mensen buiten het IVN, die een interessant verhaal hebben over natuur en/of duurzaamheid. Jaap Stavenuiter zorgt in ieder nummer van De Bres wel voor 1 of 2 artikelen. Ook staat er in ieder nummer van De Bres een stukje van iemand, die door Jaap is geïnterviewd. In elk Bresnummer staat een stukje van het Bestuur en verder hebben wij een paar IVN-leden die trouw een stukje schrijven of

maken voor iedere uit te komen Bres. Dat zijn Marcel Blekendaal, Janine Mariën en Ton Lindemann. Verder doen wij ons best om kopij te krijgen om de rubriek 'Nieuws van de werkgroepen' te vullen. Dit jaar werd in het zomernummer van De Bres aandacht gevraagd voor 'Nature Alert'. Via een online enquête konden alle inwoners van de Europese Lidstaten zich uitspreken over het belang van natuurbescherming in Europa. In een artikel van John van Himbergen werd aandacht besteed aan het 'Internationaal jaar van de bodem'.

Artikelen die wij van mensen buiten het IVN ontvingen waren bijvoorbeeld een stukje over de 'Agrarische Natuurvereniging Noorderpark', een artikel over 'Wildernisvlees' van natuurgebied 'De Blauwe Kamer' en een artikel over het 'Park Transwijk' aan de rand van Kanaaleneiland in Utrecht.

Voordat er een nieuw nummer van De Bres uitkomt, komt de redactie bij elkaar om te bespreken wat er al aan kopij binnen is en aan wie wij nog om kopij kunnen vragen. Tineke stuurt e-mails uit aan de mensen van wie wij graag kopij willen ontvangen. Jan verzamelt de kopij en maakt er een aantrekkelijk blad van. Tineke verzorgt de adresetiketten en Bertie zorgt voor de verzending per post.

Jan heeft zich georiënteerd op een alternatieve drukker voor De Bres. Een drukker die meerdere afdelingsbladen drukt volgens een vast format. De kosten zijn per nummer ca 100 euro lager, vooral vanwege de lagere bezorgkosten. Nadeel is de vaste verschijningsdatum. Voordeel de eigen lay-out. Voorlopig besluiten we niet over te stappen op een andere drukker.

Onderzocht wordt of De Bres in een app-vorm opgemaakt kan worden.

Het Winkeltje
Tineke van Schooten was in 2015 de contactpersoon voor het winkeltje. Ze werd daarbij ondersteund door Jan van Schooten, die o.a. het drukwerk verzorgt. De voorraad en overige spullen zijn opgeslagen in de garage bij Hanneke Boom. Mede dankzij de bereidheid van veel IVN'ers om regelmatig in het winkeltje te staan, hebben we dit jaar weer op veel excursies, jaarmarkten, etc. kunnen staan. In 2015 hebben we met het winkeltje bij 5 IVN excursies gestaan. De ene excursie was voor de IVN-winkel succesvoller dan de andere. Vooral de 2 excursies op Nijenrode, de stinzenplanten- en de paddenstoelenexcursie, waren erg succesvol. De bezoekers kochten zoveel zoekkaarten, dat het niet mogelijk was om de verkoop nauwkeurig te registreren. Ook kregen we veel e-mail adressen van mensen, die graag op de hoogte gehouden wilden worden van onze excursies en we hebben veel excursiefolders uitgedeeld. We hebben met onze IVN-winkel op 6 markten/manifestaties gestaan:

- Natuurfestijn in Transwijk op 24 mei
- Tuindagen Slot Zuylen op 30 en 31 mei
- De Kom over de brug-dag in het Ga gelbos op 22 augustus
- De Jaarmarkt in Vleuten op 29 augustus
- Het Ratjetoe Festival in De Meern op 12 september
- De Kerstmarkt in het winkelcentrum Vleuterweide op 12 en 13 december

Ook op de markten en manifestaties was de belangstelling erg wisselend. Het Natuurfestijn in Transwijk en de Kom over de brug-dag trokken weinig belangstellenden. Ook de Jaarmarkt in Vleuten, trok ondanks de drukte, weinig bezoekers aan onze IVN-kraam. De Tuindagen op Slot Zuylen waren ook dit jaar weer heel gezellig, maar we hadden toch iets minder bezoekers dan vorige jaren. Het Ratjetoe Festival in

De Meern was onverwacht wel succesvol. De Kerstmarkt in Vleuterweide trok minder bezoekers dan vorige Kerstmarkten. Op de eerste dag, speelde het weer hier een belangrijke rol in. Om ca. 18.30 uur werden de standhouders verzocht om hun kramen op te breken vanwege de harde wind. De tweede dag verliep beter.

Het vinden van voldoende 'winkelpersoneel' was over het algemeen geen probleem. Wel was er vaak een tweede mail nodig om voldoende mensen te krijgen om de winkel te bemensen. Tineke van Schooten heeft aangegeven te stoppen met haar werkzaamheden voor de IVN-winkel. Het bestuur is op zoek naar iemand die de winkel van haar wil overnemen.

1. Stadsnatuurscursus 2015. Thema 'Ecologische verbindingen in Utrecht'.

Het thema van 2015 ging over verbindingen en belemmeringen voor natuur in de stad.

De eerste lezing en excursie gingen over ecologische verbindingen in de stad, verzorgd door stadsecoloog Gitty Korsuize. De overige delen van de cursus stonden vooral in het teken van water, zoals de functies van water in de stad en het beleid daarin van de gemeente en andere overheidsinstellingen. Hierbij waren Erwin Rebergen van gemeente Utrecht en Harmke van Dam van het Waterschap betrokken. Waterkwaliteit kwam aan bod via onze eigen Marijke Zoetelief

onder wier leiding we rond het Griffpark drie watermonsters vergeleken op het waterleven, met grote en duidelijke verschillen. Grotere waterdieren zoals vissen bekeken we in de watertjes van de Botanische tuinen in de Uithof met medewerking van het RAVON, Jos Spier en Willie van Emmerik.

2. Overige activiteiten

Excursies en activiteiten werden verzorgd in Griffsteede (vogelteldag), Amelisweerd, Bloeyendaal en het Gagelpark (waterbeestjes bekijken met kinderen). Verder is nader overleg geweest met UtrechtNatuurlijk en het provinciale IVN over samenwerking in het ondersteunen van lokale groepen.

3. Toekomstplannen

a. Samenwerking met UtrechtNatuurlijk

In een overleg met Maarten van Deursen van UtrechtNatuurlijk en Charlotte Robben zijn plannen besproken om samen te werken met lokale groepen in Utrecht die zich met natuur bezighouden, waaronder de Steedes. Dat zou deels kunnen inhouden dat we meewerken aan trainingen van vrijwilligers en ook (wat we nu al doen) aan activiteiten op de Steedes.

b. De cursus Stadsnatuur 2016

Het onderwerp van deze vijfde versie van de cursus Stadsnatuur is de stadsparken van Utrecht en hun geschiedenis, onder de subtitel; Verdediging, voedsel, vuilnis en vervoer. Stadsparken hebben een dubbele geschiedenis; op de plek van het park was eerst iets anders, wat invloed heeft op hoe het park eruitziet. Maar de parken stammen ook uit verschillende periodes met verschillende visies op hoe een park eruit moet zien. In deze cursus zullen we weer samenwerken met diverse instanties in de gemeente Utrecht. Het Griffpark, Beatrixpark, Maximapark,

Zocherpark en het Minstroompark staan op de lijst en binnenkort besluiten we over het definitieve programma

Verslag van de Werkgroep Paddenstoelen 2015

De werkgroep komt ongeveer 10 keer bijeen op vrijdag ochtend van 10.00 tot 13.00 uur, in de maanden september, oktober en november. Voor de publieksexcursies is ook op zaterdagen voorgewandeld.

Op 4 september was de eerste werkgroep excursie gepland. Het weer was bijzonder onbetrouwbaar. Vandaar dat de opkomst zeer mager was. Twee mensen (van de negen werkgroepleden) waagden het om het bos van Over Holland in te trekken en werden uiteraard beloond.

Dit jaar stond vooral in het teken van de publieksexcursies op Gunterstein, Nijenrode en Goudenstein, die respectievelijk 16, 120 en 65 deelnemers trokken. We hebben met de werkgroep hard gewerkt om de paddenstoelen in deze gebieden te vinden en te herkennen, zodat we het publiek weer enthousiast konden maken voor de wondere wereld van de schimmels. Dit laatste is, gezien de reacties, weer helemaal goed gelukt en daar worden wij dan weer blij van.

Verder heeft de werkgroep een ochtendje doorgebracht in het bos van Amelisweerd. Ondanks de uitgestrektheid van het parkbos bleven onze bewegingen zich afspelen op een lapje van ongeveer 50 bij 50 meter, waar we

al 33 soorten konden determineren. Na afloop lekker even naar de Veldkeuken. In 2016 gaan we door met de werkgroep. Iedereen die ook meer over paddenstoelen wil weten is van harte welkom!

Verslag werkgroep Commelinhof 2015

Op 22 februari 2015 werd de Commelinhof geopend voor het publiek. Op deze dag waren er 54 bezoekers. Het aantal bezoekers neemt toe. Afgelopen jaar hebben 431 (381 volwassenen en 50 kinderen) de tuin bezocht en bewonderd. Iedereen is enthousiast en verrast door deze tuin.

Er komen steeds meer groepen van buiten. Ecologiestudenten bezoeken elk jaar de tuin na hun bezoek aan Wim Baas. Daarnaast is de afdeling IVN Nieuwegein geweest, de KNNV uit Harderwijk en ook een tuingoep uit deze plaats.

Nieuw was vorig jaar het bezoek van de mensen van de Dagbehandeling van Merenhoef, een initiatief van Henny. Dat viel in goede aarde en ook dit jaar komen deze groepen.

De werkgroep is druk bezig met de uitbreiding. Bomen zijn gerooid en het wandelpad is uitgezet. Mede dankzij steun van het bedrijf Moor op de NL-Doetdag is het gebied aangepakt. Ook dit jaar komt deze groep de werkgroep ondersteunen op de NL-Doetdag.

Helaas hebben we het afgelopen jaar afscheid genomen van Erik Broeke. Op afstand blijft hij nog betrokken bij

de Commelinhof. We zijn op zoek naar nieuwe vrijwilligers die ons kunnen ondersteunen op de wekelijkse werkdag op vrijdag. Terenia komt onze groep versterken. Ook op de zondag hebben we extra ondersteuning gekregen van Niek en Anna.

Dit jaar staat de uitbreiding weer op het rooster. Het is alleen nog wachten op de vergunning.

Afgelopen jaar is begonnen met het verwijderen van gras, zijn nieuwe planten aangeplant en uitgezaaid. Erik, Pien, Bernadet, Jan, Reint en Minke zijn bijna wekelijks bezig. Jan is weer drukmet het maken van de naambordjes wat zeer door de bezoekers gewaardeerd wordt.

Ook de rondleiders Henny, Friedi, Marijke en Illy blijven de werkgroep ondersteunen met hun inzet en enthousiasme door naast de zondagdiensten ook nog extra te komen om groepen te begeleiden.

Dirk helpt de werkgroep met het determineren van planten en Wim Baas heeft ook een helpende hand aangeboden. Daar zal de werkgroep graag gebruik van maken.

Ook dit jaar staat de werkgroep weer klaar om met veel plezier de tuin nog aantrekkelijker te maken.

Werkgroep Natuurcursus

In 2015 is er een voorjaarscursus en een najaarscursus georganiseerd. De natuurcursus bestaat uit 5 avonden, die werden gegeven in de Open Hof te

Maarsse en 5 ochtendexcursies. Tijdens de voorjaarscursus (maart - juni) zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

1. Bodemkringloop en bodemdieren
 2. Voorjaarsverschijnselen
 3. Vogels in de Bethunepolder
 4. Ringslangen
 5. Vlinders en libellen
- Aan de voorjaarscursus hebben 22 cursisten deelgenomen.

Tijdens de najaarscursus (september - november) zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

1. Vogel trek
2. Bomen en hun vruchten
3. Het weer
4. Herten
5. Eten uit de natuur

Aan de najaarscursus hebben 24 cursisten deelgenomen.

De samenstelling van de werkgroep in 2015:

Bernadet Sijmons
Edith Meijer
Inez Kollaard

Het cursusgeld bedroeg per cursus € 35,- voor leden van het IVN en € 45,- voor niet leden. Het geld is bijvoorbeeld besteed aan de zaalhuur, een klein presentje voor de cursisten, zoals het IVN boekje over spinnen, onkostenvergoeding aan de sprekers/gidsen en een attentie voor de sprekers/gidsen. Beide cursussen zaten snel vol. Extra publiciteit via de lokale kranten was niet nodig. Er is een vaste groep cursisten, maar bij elke cursus melden zich ook weer nieuwe mensen aan. Deze komen binnen via andere IVN activiteiten. Sommige deelnemers gaan in 2016 de natuurgidsenopleiding doen.

Voor de cursussen werd gebruik gemaakt van de gidsen binnen de afdeling. Ook werd ter aanvulling en vernieuwing ook gebruikt gemaakt van sprekers en gidsen van buiten de af-

deling. Het is erg leuk om soms minder bekende onderwerpen op de agenda te hebben staan.

Plannen voor 2016

In 2016 wordt er weer een natuurcursus in het voorjaar en in het najaar georganiseerd. Het cursusgeld is in overleg met het bestuur met € 5,- verhoogd. De reden hiervoor is dat mensen van buiten de afdeling met een goed verhaal steeds vaker een vergoeding vragen.

Jaarverslag Bijscholing

De aangeboden bijscholing in 2015: Drie Water-inspiratie-dagen (geen deelnemers van onze afdeling). Marijke heeft de inspiratie dag van Assen gegeven.

Vanuit het provinciaal IVN was er een workshop Natuurbeleving voor kinderen en Ank en Marijke waren daarbij. Tijdens een IVN thema-avond is er een lezing over exoten gehouden (20 deelnemers)

In november was er de Regionale IVN ledendag in Amsterdam met veel interessante workshops en excursies. Hier waren maar drie van onze leden (Jan, Ank en Marijke)

De aangeboden bijscholing voor 2016 voor zover bekend):

Op 29 januari was de landelijke nieuwjaarslezing van bioloog Arnold van Vliet over Klimaatverandering en de invloed daarvan op de natuur. Een super interessante lezing; kijk regelmatig op www.naturetoday.com ! (deelnemers: Yvonne, Willemien, Herman en Marijke) Doe mee aan één van de drie Water-Inspiratiedagen op 13 of 17 febr of 5 maart. Info te verkrijgen bij Marijke. Zet in je agenda: 16 april Landelijke IVN ledendag in Leiden! Komt allen! Mogelijk in het najaar komt er een workshop van Ton Lammers

Ik (Marijke Zoetelief) zal meer de

aangeboden bijscholingen promoten, want er wordt te weinig gebruik van gemaakt. Als je innovatief wil blijven werken moet je je blijven bijscholen!

J.P. Thijsedag

14 Juni is onder ideale weersomstandigheden de JP Thijsedag gehouden. De dag dat gidsen hun partners mee de natuur innemen om hen eens te verwennen en te bedanken voor hun geduld op al die zondagmiddagen als het gezelschap van een stel vreemde mensen verkozen wordt boven het uitje met het gezin....

Plaats van treffen was dit keer het fort aan de overkant van de rivier de Lek ter hoogte van Goilberdingen. Bij dit tongbrekende plaatsje vertrekt de zgn Liniepont. Wat meteen de eerste attractie vormde. De organisatie verwelkomde de groep in het fort met Tompoezen omdat 1 van de organisatoren en zijn meegebrachte Partner die dag hun huwelijksdag vierden.

Deze JP Thijsedag stond in het teken van het lustrum. Twee groepen gidsen hadden respectievelijk 10 en 20 jaar geleden hun diploma behaald. En de naamgever van deze happening JP Thijsse was 150 jaar geleden geboren. Allemaal reden om 1 van de leukste activiteiten van de natuurgidsencursus te herhalen en in groepjes en in heel korte tijd een natuurpad uit te zetten rond een zelf bedacht thema. Daarna elkaar rondleiden. Je zou er bijna een publieksactiviteit van kunnen maken. Na het officiële en het creatieve deel

van de dag werd er nog lang gekletst over vroeger waarbij ook onderwerpen die niets met IVN of de natuur te maken hebben niet geschuwd werden. Want IVN gidsen zijn ook maar gewone mensen...

Organisatie was in handen van Niek Albers die het idee over deze bijzondere plek aandroeg en samen met Lolke Stelwagen verder invulling gaf aan het programma.

Werkgroep Vleermuizen

2015 was voor de vleermuiswerkgroep een druk en spannend jaar.

We hadden immers eind 2015 een batlogger (zgn. volautomatische batdetector) aangeschaft met een bijdrage van de gemeente Stichtse Vecht. We zijn druk geweest met dat (dure) ding: cursus gevolgd, rondgelopen, in tuinen geplaatst etc. Per nacht of loopronde zijn soms honderden opnames gemaakt.

Daarna moesten alle opnames nog geanalyseerd worden en dat vergt nu nog steeds een deel van onze tijd (maar is erg leuk om te doen met de werkgroep). Wie wil kan een keertje mee komen kijken.

Vooraf de tweekleurige vleermuis heeft ons in de zomermaanden weer goed geamuseerd. Wel hadden we regelmatig slecht weer op de avonden dat we zelf wilden, maar we hebben met 100% zekerheid de tweekleurige ook in 2015 weer gevonden. Een buurtbrief over ons onderzoek en het dragen van een herkenbaar hesje (zie foto) hebben ons

goed geholpen.

Naast deze 2 hoofdactiviteiten hebben we uiteraard ook onze 'normale' taken niet verzuimd: wintertellingen in jan/feb, vleermuis opvang het hele jaar door, excursies geven, etc etc.

Het komende jaar staat weer in het teken van de batlogger en de 2-kleurige vleermuis, maar daarnaast gaan enkele andere aspecten meer aandacht krijgen:

kasteelpark De Haar, vleermuizen elders in de gemeente Stichtse Vecht, vleermuiskasten in Vechtenstein en wellicht ook in de Eendenkooi Boomstede, rond het MEC en ook op 't C-ford.

We nodigen belangstellenden uit om met ons op pad te gaan: geef maar een seintje als je op een soort maillijst wil komen. En uiteraard kunnen we sponsors gebruiken: een extra batdetector voor tijdens de excursies is hard nodig (de oude zijn echt te oud) en vleermuiskasten (of hout daarvoor) natuurlijk.

Verlag werkgroep Langeafstandwandelingen

In 2015 zijn door de werkgroep weer 4 langeafstandwandelingen georganiseerd, met als doel IVN-actieven of niet meer zo actief, bij te scholen, en in aangenaam gezelschap een dag in de natuur door te brengen.

In verschillende landschappen van Nederland is weer gewandeld. Helaas werd de eerste wandeling in april verhindert door stortregen.

In juni ging het over eeuwen oude jaagpaden langs de Leidse Rijn.

In augustus werd gelopen over het Daatselaarspad bij Renswoude.

En in oktober ging het door de bossen van Baarn en Hollandse Rading.

De plannen voor 2016 zijn alweer gemaakt en daarom bij deze de uitnodiging om ook eens op een zondag mee te wandelen.

Laat van je horen, dan zetten we je op de mailinglist.

Voor 2016 is bedacht:

Wandeling 1 op zondag 10 april

Wandeling 2 op zondag 12 juni

Wandeling 3 op zondag 21 augustus

Wandeling 4 op zondag 9 oktober

Jeugd en Scharrelkids werkgroep

Tot deze werkgroep behoren:

Edith, André, Iemy, Eugenie, Terenia, Wilma, Kees en Marijke (incidenteel: Titia, Ank, Lia, Bernadet, Friedi)

Activiteiten van 2015 waren:

Zonsverduistering met vier schoolklassen, knollen- en Zwammentocht op Nijenrode, natuurpicknick in park Transwijk (Fête de la Nature), watersafari Scharrelkids Maarsseveenseplas, IVN Scharrelkids natuuretmaal met gezinnen (overnachten op het hooi, eten uit de natuur, bushcraft, poolstokspringen, waterbeestjes scheppen, spotten van vleermuizen, uilen en nachtvliners, natuurontbijt, met de boer het weiland in en natuurbelevingactiviteiten), Nacht van de nacht (polderwachter en heks), Natuurwerkdag (Scharrel-

kids met gezinnen) en Natuurtochten met vluchtelingen (wekelijks vanaf december met kinderen en volwassenen in park Transwijk)

Naast de reguliere activiteiten zijn in 2016 de bijzondere activiteiten:

Wekelijks doorgaan met de natuurtochten met vluchtelingen (door Marijke, Ank, Wilma, Dirk Jan, Aqualine, Lisette en Christien).

De 22ste mei valt in het weekend van Fête de la Nature (extra p.r.!) en dan zijn er twee activiteiten: om 14.00 uur Scharrelkids Natuuractiviteit in het Maximapark en deels aansluitend bij Fort Maarsseveen bij de polderwachter met het eten uit de natuur festijn. Over beide activiteiten volgt nog info.

Het IVN Natuuretmaal was vorig jaar zo'n groot succes en wordt in 2016 weer beleefd op 23 en 24 juli. Er zijn al aanmeldingen binnen. Het zou leuk zijn als er meer IVN-ers deelnemen; het is echt een feestje. Mogelijk dit jaar ook met meer hangmatten.

Op 29 mei gaan we voor het eerst in het bos bij kasteel Loenersloot een Scharrelkids evenement houden (door Terenia en Marijke; wie komt ons versterken?)

De natuurkoffer

Soms wil je iets doen met de natuur, gewoon om mensen te helpen. Henny Suidman is zo iemand. Zij brengt dingen en verhalen uit de natuur bij demente ouderen in verzorgingshuis Merenhoef van het Leger des Heils. De

dingen komen uit de natuurkoffer, Henny brengt ze tot leven bij de mensen. Ze gaat ieder seizoen en bezoekt de dagopvang en vier zwaardere verpleeg- en verzorgafdelingen, waar ze kamer voor kamer afgaat. Niet te lang, een uur per afdeling is genoeg. De arbeidsbegeleidingstherapeute staat ieder bezoek klaar om te helpen. In de lift wordt vermeld: "HENNY KOMT VERTELLEN OVER DE NATUUR". Dat houdt in: in alle rust laten zien, voelen en ruiken. De verschillende seizoenen herkennen met de bloei van de bloemen en takken, knoppen, bladeren, vogels. Kale takken, zaden en wat nog meer is meegenomen. Foto's van het seizoen, bloemen of zaden en kale takken. Huishoudelijke benodigdheden zoals een bonenmolen, harkje, bollen. Groenten van het seizoen, oude groenten uit het verleden. Voelen van takken, zachte rietsgaren en scherpe stelen en bladen. Henny noemt de mensen bij naam, kijkt of er veranderingen zijn en gaat als dat lukt in op het verleden. Een blijk van herkenning geeft haar de bevestiging dat er iets doordringt en geeft haar ook de voldoening die nodig is om iedere keer terug te komen. Diep respect voor Henny en haar voorgangster, Lia, van wie Henny de natuurkoffer in 2012 heeft overgenomen. Wil je ook iets doen met de natuur, dan kun je contact opnemen met Henny.

Jaarverslag Waterwerkgroep

Tot deze werkgroep behoren:

André, Illy, Niek, Ton, Kees, (Lolke), Bert en Marijke

Waterevenementen van 2015 waren: De Watersafari op de landelijke Slootjesdag (scheppen, kanoën en snorkelen), waterbeestjes vangen en polsstokspringen tijdens het IVN etmaal, Kockengen polderreservaat excursie met waterbeestjes vangen, Extra vermelding ivm de waterkwaliteit: deze is in onze omgeving sterk afgenomen door de aanwezigheid van de Amerikaanse rivierkreeft. Deze komt het meeste voor in de Molenpolder. Hier was de waterkwaliteit volgens de Bisel methode drie jaar geleden nog een 9 en nu is het een 4. Deze kreeften zijn een plaag en eten al onze malse waterbeestjes en waterplanten op. Ze worden wel al op kleine schaal weggevangen. André Roeffen is samen met het SBB en de wetgeving aan het kijken wat er nog meer gedaan kan worden. André en Marijke doen regelmatig de Bisel test. Wordt vervolgd!

Bijzondere wateractiviteiten voor 2016: Op vrijdagavond 10 juni is de Watersafari bij de Maarsseveense plas met waterbeestjes vangen, kanoën en roeien, snorkelen om het mooie onderwaterleven te bekijken, Amerikaanse rivierkreeften vangen en aan het eind kampvuur.

Op 12 juni komt er in park Transwijk een waterfestival i.s.m. Utrecht Natuurlijk (nog onder voorbehoud). Beide activiteiten vallen onder de IVN Nationale Slootjesdagen.

Op woensdag 29 juni is de Wereld Modderdag en we zijn aan het kijken of we een Modderfestijn (met ook natuuractiviteiten) kunnen houden in de Molenpolder. Wordt vervolgd.

Ook tijdens het IVN natuuretmaal op 23 en 24 juli gaan we ook weer wateractiviteiten doen.

Wim Baas

Tijdens de Natuurgidsencursus die ik in 2004/2005 volgde heeft Wim Baas voor de cursisten twee excursies verzorgd. Een excursie in het park van kasteel Nijenrode en een excursie in zijn Moeras- en Stinzenplantentuin aan de Kerkdijk in Westbroek. Wat me daarvan vooral is bijgebleven is het belang van schimmels voor bomen en planten. De bodemschimmels leveren water en mineralen aan de plant. De schimmels krijgen op hun beurt suikers aangevoerd door de plant, die ze door het ontbreken van bladgroen niet zelf kunnen aanmaken. Aan de Kerkdijk in Westbroek konden we het huzarenstukje bewonderen dat Wim uithaalde bij de aanleg van zijn Moeras- en Stinzenplantentuin. Toen ik hem belde om een afspraak voor het interview te maken stemde hij toe: 'Maar het kan alleen 's-avonds, want overdag ben ik druk in de tuin en deze week moet ik ook nog naar England om daar naar Sneeuwkllokjes te kijken.' Eigenlijk vond hij het jammer dat ik de tuin dan niet zag, want de tuin was nu één witte vlakte met Sneeuwkllokjes.

Op de vraag welke bloem in zijn tuin je gezien moet hebben zei hij: "Dat zijn er eigenlijk twee, de Prachtschubwortel die nu massaal begint te bloeien en dan bedoel ik over een oppervlak van meerdere vierkante meters. En de Zwartmoeskervel, een oud groente ras dat nog op Texel voorkomt en nog door J.P. Thijssen is beschreven in de tijd dat hij op Texel woonde. De plant komt oorspronkelijk uit het Middellandse Zeegebied, hij heeft donkergroene bladeren en lichtgroene bloemen. In het milde zee-klimaat van Texel kon de plant overleven en hij is nu ook in de tuin van Wim te zien. Wanneer je de bladeren kookt worden ze zwart, vandaar de naam Zwartmoeskervel. Ook de Maretak groeit in de tuin. Ik heb ooit

een hand bessen op de grond gegooid en de vogels hebben er voor gezorgd dat de zaden verspreid werden. Als halfparasiet heeft de plant de boom nodig voor water en voedingsstoffen. In zijn enthousiasme werden het niet twee maar drie planten die genoemd moesten worden en ook dat in de tuin vele tientallen Tatelaars groeien die ook tot de halfparasieten gerekend worden".

"Ik ben in Utrecht geboren" zo vertelt hij: "Mijn ouders hadden er een slagerij, maar omdat er in oorlogstijd weinig handel was, zaten ze als echte watersporters geregeld aan de Scheendijk in Breukelen waar ze een zomerhuisje hadden. Van hen heb ik de belangstelling voor de watersport meegekregen. Het begon met een kano en in de loop van de tijd werd het zeilen. Na de Middelbare school wist ik is één ding zeker en dat was dat ik geen slager wilde worden. Ik koos scheikunde, omdat ik daarvoor op de Middelbare school het hoogste cijfer haalde. In dezelfde tijd dat ik met de scheikunde studie aan de Universiteit van Utrecht startte en in de stad een studentenkamer betrok, begonnen mijn ouders in Breukelen een slagerij. Tijdens mijn studie heb ik uiteindelijk biochemie als hoofdvak gekozen, een vak dat gaat over chemische processen die bij het leven horen. Als bijvak heb ik gedubd tussen microbiologie en plantkunde. De keuze viel op plantkunde omdat de sfeer daar gemoedelijker was. In die tijd leerde ik ook mijn vrouw Marianne kennen. De start met het vak Plantenfysiologie betekende voor mij ook de omslag van het intens beoefenen van de zeilsport naar een hobby als tuinier. Bij het tuinhuis aan de Scheendijk heb ik toen m'n eerste tuin aangelegd.

'Bij het afstuderen ben ik me gaan verdiepen in de secundaire plantenstoffen. Mijn hoogleraar had onderzoek gedaan naar Hoya's (Wasbloemen), die tot de Epifyten behoren: planten die in een boom groeien

zonder daar voedsel aan te onttrekken. Het melksap van de bloemen bevat veel vette bestanddelen. Mijn onderzoek was chemisch van aard en gericht op de vraag waarom planten zoveel energie steken in secundaire verbindingen die voor de plant niet direct nodig zijn om in leven te blijven. Maar die echter wel essentieel zijn om te kunnen overleven, doordat ze de relatie tussen de plant en de levende omgeving regelen zoals lokstoffen en afweerstoffen. Dat kan de vraatzicht van dieren zijn waar de plant zich zo tegen beschermt, schimmels, enz. Voor mij lag daar de link naar de studie over de interactie tussen planten en schimmels. Het kwartje viel toen ik de literatuur ging bestuderen over de evolutionaire herkomst van planten. Binnen de evolutie zijn planten ontstaan door het samengaan van algen en schimmels. Zo bezien is de plant een halve schimmel en daardoor goed in staat tot het uitwisselen van stoffen met bodemschimmels. Schimmels zijn in staat om het kernhout van een oude beuk of eik af te breken om daarna via de kringloop de vrijkomende mineralen aan die zelfde boom ten goede te laten komen".

"Via via wist ik dat er aan de Kerkdijk een huisje te koop stond op een voormalige legakker. De woning in Utrecht met boven- en onderburen vonden we te onrustig en in Westbroek zagen we dé plek waar we wilden wonen. Het perceel er naast dat we er later bijkochten, hebben we in eerste instantie gekocht om ons uitzicht veilig te stellen. Het bestond voor een deel uit een uitloper van een petgat, dat nu de vijver van de moerastuin met trilveen vormt. Het trilveen kon daar ontstaan dankzij het kwelwater met de daarin opgeloste kalk en ijzer. Pas later ben ik begonnen met de aanleg van de tuin met bosplanten."

"Ik heb de tuin opgezet omdat mijn vakgebied op de Universiteit ophield te bestaan en met de aanleg van de Stinzenplanten-

tuin wilde ik mijn ideeën over de relatie tussen planten, mieren en bodemschimmels vorm geven. En ben ik de Natuurgidsencursus gaan volgen om meer praktische kennis op te doen en om een netwerk op te zetten om iedereen zo te informeren over waar ik mee bezig was" Op de vraag of hij zich bij de Stinzenplanten houdt aan de 'Friese Lijst*' vertelt Wim: "In Friesland werden bij Stinzen en boerderijen al vroeg planten verzameld die daar de naam Stinzenplanten kregen. Hier zijn Stinzenplanten pas rond 1800 echt in zwang geraakt. In die tijd werden niet alleen de tuinen van buitenplaatsen en parken ingericht volgens de Engelse landschapsstijl, maar werd ook de 'Wild gardening with exotics', populair. De exotische planten vooral uit Klein Azië die hier op buitenplaatsen verzameld werden en die zich hier dankzij de kalkrijke, humusrijke en goed ontwaterde plekken met een boskarakter konden handhaven horen er ook bij. In mijn tuin let ik niet zo op namen van planten: ik kan ze toch niet onthouden. Het gaat mij erom of ze passen in de biotoop waarbij ik gespits ben op mieren en schimmels en de kwelwatervegetatie".

Jaap Stavenuiter

p.s.
Meer informatie over de Moeras- en Stinzenplantentuin is te lezen in het artikel van Wim Baas dat is verschenen in 'Het Tuinjournaal' van juni 2015. 'Het Tuinjournaal' is een uitgave van de Nederlandse tuinen stichting. Het feit dat de tuin wordt opgenomen in de Open tuinen gids van de stichting onderstreept het bijzondere karakter van de tuin. Wim Baas was verder co-auteur van het boek 'Stinzenflora in Fryslân, spitten in het verleden'. Een uitgave van Landschapsbeheer Friesland, waarin de lijst van Stinzenplanten is opgenomen die in Friesland gebruikt wordt.

Cursus stadsnatuur Utrecht

Parken in de stad

7 en 9 april: Inleiding/Zocherpark
23 april: Beatrixpark
28 mei: Griftpark
16 en 18 juni: Máximapark

Griftsteede
Van Swindenstraat 129,
3514 XR Utrecht

KOSTEN:
Niet IVN/KNNV leden: 25 euro
IVN/KNNV leden en
U-pas bezitters: 15 euro

Informatie en aanmelden:
<https://www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied>
stadsnatuur@hotmail.com

Bijlage bij het interview met Wim Baas in De Bres.

Vijftienvintig jaar Moeras- en Stinzenplantentuin: 'van maaien naar graaien' Zonder rottend strooisel geen schimmelgroei, en zonder bodemschimmels geen duurzame groei van vaste planten. U ziet en hoort het in de Westbroekse natuurtuin.

In 1969 kwamen wij in Westbroek wonen. Aan de rand van de Westbroekse Zodden, een uitgeveend voormalig hoogveengebied. Het achteraf gelegen huisje stond op een smalle legakker, aan het begin van een met Krabberscheren, grote lisdodden en liesgras dichtgroeïende veenplas. Het begin van dit 'petgat', naast het huisje, fungeerde tot dan toe als vuilnisbelt. Op de akker achter het huisje lag een overwoekerde groenten- en fruittuin. De vuilnisbelt werd opgeschoond en afgedekt met kleigrond om meer ruimte te krijgen voor tuinaanleg. Volgens de toen gangbare methode: borders, coniferen en heideplanten, door bielzen gescheiden van frequent gemaaid grasveld.

Voortschrijdend inzicht

Door mijn werk bij de Algemene Plantkunde van de Utrechtse universiteit specialiseerde ik mij als chemisch ecooloog en kreeg ik steeds meer zicht op hoe planten zich in de natuur handhaven. En doordat collega's in het ons omringende gebied landschap ecologisch onderzoek deden leerde ik ook veel over de relatie tussen plantengroei en de samenstelling van bodem en grondwater.

Planten zijn halve schimmels

Landplanten zouden zijn ontstaan in de

oerzee, door samengaan van groene algen en draadvormige schimmels. Het feit dat planten genetisch gezien halve schimmels zijn, verklaart de volledige afhankelijkheid van vaste planten van externe bodemschimmels. Want vaste planten – ruim 90% van het totaal - zijn mycorrhizaal. Ze hebben een relatief klein wortelstelsel, zonder wortelharen maar zijn wel gekoppeld aan miljoenen draden (hypo) van het netwerk van bodemschimmels. Deze gemeenschappelijke mycorrhizawortel fungeert als marktplaats waar suikers vanuit de plant worden uitgewisseld tegen water (en daarin opgeloste mineralen) vanuit het bodemschimmelnetwerk.

Strooisel energiebron voor het bodemleven

Door hun fotosynthese hebben veel bomen en struiken een energieoverschot. Dat komt vooral als strooisel beschikbaar aan het bodemleven. Schimmels, de genetische bron van de vorming van deze 'secundaire plantenstoffen' kunnen ze ook goed afbreken, en de vrijkomende energie gebruiken voor hun groei. 'Zonder rottend strooisel geen schimmelgroei'. Maar ook 'zonder bodemschimmels geen duurzame groei van (vaste) planten'. Duurzaam tuinieren is dus alleen mogelijk als de grond niet wordt verstoord, en als alle jaarlijks gevormde humus ten goede komt aan het bodemleven. Ook moet de bodem vochtig en koel zijn. Dus beschaduwde in de zomer, en afgedekt met verterend strooisel in het natte seizoen wanneer de oppervlakkige bodemschimmels weer actief worden. Na het aanleggen van een tuin dus niet meer spitten en schoffelen, maar bodemschimmels de gelegenheid geven zich te vestigen en uit te breiden.

De theorie in praktijk gebracht

In de jaren tachtig werd mijn projectgroep opgeheven. Laboratoriumonderzoek was niet meer mogelijk. Toen een aangrenzend agrarisch perceel beschikbaar kwam, besloot ik om mijn kennis te gebruiken bij de aanleg van een educatieve tuin. Met nadruk op de relatie tussen planten, bodemschimmels, mieren en humus. En op kalk, want dat bevordert de vertering van humus en daarmee de groei van bodemschimmels en dus van vaste planten. Net als planten stimuleren ook mieren schimmelgroei: ze kweken ze in hun nesten met aangeslept strooisel om ze te begrazen als voedsel. Ook slepen ze zaden van veel (bos)planten naar hun voedselrijke doorschimmelde nesten. Na het afeten van de mierenbroodjes kiemen de zo geprepareerde zaden bij de mieren nesten, precies daar waar veel voedsel en de juiste bodemschimmels aanwezig zijn.

Naast de al aanwezige biotopen met zeldzame moerasplanten heb ik – door het gelaagd aanbrengen van reliëf met kalkhoudende grond, en met bomen en struiken als toekomstige jaarlijkse humusleveranciers – in mijn tuin biotopen gemaakt voor stinzenplanten, een fraaie en karakteristieke modelgroep voor de plant/mier/schimmel-relatie. In het voorjaar is het er nu een zee van sneeuwkllokjes, lentekllokjes en andere stinzenplanten. En het bevorderen van grassen door het maaien langs de vele paden is vervangen door graaien, want de inmiddels mycorrhizale grassen zijn eenvoudig handmatig te wieden. Een maal per jaar maaien en afvoeren op de grote vlakken is al werk genoeg. Moeras en Stinzenplantentuin, Kerkdijk 126/132 (ingang tuin), 3615 BJ Westbroek.

Tekst *Wim Baas*.

Wat voor weer vandaag?

Warm, warmer, warmst

Het weerbericht spreekt in de zomer over koele dagen, warme dagen en tropische dagen; maar wat moeten we ons daarbij voorstellen, en wanneer spreken we nu over een hittegolf? Even voorop gesteld, temperaturen vermeld in het weerbericht zijn altijd geldig voor landelijke gebieden. Binnen de bebouwde kom, en met name bij dichte en hoge bebouwing, kan het aanmerkelijk warmer worden dan waar het weerbericht over spreekt, zo ook in uw windbeschutte tuin. U kunt deze proef zelf nemen. Ga op een zwoele zomeravond met weinig wind eerst even in uw tuin staan en zoek daarna de rand van de bebouwde kom op. Van het landelijke naar de bebouwing voelt u de warmte op u af komen. Constateer dat de stedelijke omgeving veel warmte vast houdt. Zo ligt mijn weerstation aan de noordwestelijke rand van Maarssenbroek en dit is zo ongeveer het warmste stekje van de agglomeratie Utrecht. Immers bij warm zomerweer staat er doorgaans een zwakke (zuid)oostelijke luchtstroming wat inhoud dat alle warmte die Utrecht produceert via mijn locatie naar het westen wegtrekt.

We spreken in de zomer niet over koud zomerweer, maar over een koel weertype als temperatuur overdag beneden de 18°C blijft. Een mooi voorbeeld is de zogenaamde schaapsscheerders koude wat in juni nog wel eens wil voorkomen. Een langere periode met een bewolkt weertype en temperaturen beneden de 18°C. Vaak bij noordelijke winden. Zodra het 20°C of warmer wordt spreken we over warme dagen. Stijgt het kwik naar 25°C of hoger dan hebben we een zomerse dag en als het 30°C of warmer wordt dan is het tropisch. Merk op dat een tropische dag

in statistieken ook geldt als zomerse dag en warme dag. Immers ook deze temperatuurgrenzen worden overschreden.

Een hittegolf in ons land treedt op als het te De Bilt op 5 opeenvolgende dagen tenminste 25°C wordt, waarvan er 3 tropisch moeten zijn. Voorbeeld: een reeks van 25,0 - 30,8 - 29,9 - 34,7 - 30,1 is een hittegolf, maar de reeks 25,0 - 24,9 - 30,8 - 29,9 - 34,7 - 30,1 is dat niet. Het zal duidelijk zijn dat hoe verder we het binnenland ingaan hoe hoger de kans op een hittegolf wordt. In het zuidoosten en oosten van ons land komen meer hittegolven voor dan aan kustregio's. Daarom is afgesproken dat dat een hittegolf landelijk geldt als deze te De Bilt wordt geregistreerd. Lokaal kunnen er dus afwijkingen optreden. Hoewel mij bij het schrijven van deze bijdrage de maartse buien om de oren vliegen, toch alvast een fijne zomer toegewenst.

Aan de lezer: Het aantal onderwerpen waar we over kunnen schrijven in bijkans onuitputtelijk. Maar heeft u een thema over het weer (eventueel in relatie met de natuur) wat u graag een keer uitgelegd wilt zien, schroom dan niet om contact met mij op te nemen via: postbus@meteo-maarssen.nl

Ton Lindemann

DE VOORJAARSNATUURCURSUS

Het doet ons een plezier u te kunnen meedelen dat er ook dit voorjaar weer een natuurcursus voor volwassenen van start zal gaan. We hebben verschillende gidsen, o.a. van het IVN, bereid gevonden om hun kennis over de natuur met ons te delen.

De lesavonden zijn op dinsdagavond van 20.00 tot 22.00 uur. Koffie en thee staan klaar vanaf 19.45 uur. De eerstvolgende zaterdag om 10.00 uur is de bijbehorende excursie. De plaats van de excursie wordt bekend gemaakt op de cursusavond en is over het algemeen in de regio.

Cursuslocatie is 'de Open Hof' bij de Gereformeerde kerk in Maarssen-dorp (Kerkweg 60, 3603 CM Maarssen).

Het programma van de cursus ziet er als volgt uit:

Onderwerp	Cursusavond	Excursie	Gids
Amfibieën	29 maart 2016	5 april 2016 ¹ (Zonneheideven, Hilversum)	Lolke Stelwagen Marijke Zoetelief
(Bijzondere) Bomen	12 april 2016	16 april 2016 (Gooilust, 's Gravenland)	Hanni Meulemans Gerd Rutten
Water in de Vechtstreek	26 april 2016	30 april 2016 (Tienhoven)	Wim Weijs ² Bert v.d. Tol
Grassen	24 mei 2016	28 mei 2016 (nader te bepalen)	Arie den Bremer
Zwarte Sterns/ Polderreservaat Kockengen	7 juni 2016	11 juni 2016 Polderreservaat Kockengen	Theo van Schie

Het cursusgeld bedraagt voor IVN-leden € 40,- (u dient minimaal 1 jaar lid te zijn) en voor niet-leden € 50,-. Indien u interesse hebt om de cursus te volgen kunt u zich aanmelden tot 20 maart a.s. Dit kan telefonisch bij Inez Kollaard, telefoon 0294-231768, of per e-mail (inez.kollaard@planet.nl).

Over de wijze van betalen ontvangt u nader bericht. Mochten er nog vragen zijn dan kunt u ons altijd bellen of mailen.

Met vriendelijke groet,

Edith Meijer, Bernadet Sijmons en Inez Kollaard

1 Deze excursie is bij uitzondering op de dinsdagavond; de tijd wordt nader bekend gemaakt.

2 Auteur van het boek 'Natuur & landschap van de Vechtstreek'.

Indien onbestelbaar dan graag
retour zenden aan:

Ledenadministratie
IVN Vecht & Plassengebied
T.a.v. Tineke van Schooten
Rembrandtlaan 68
3451 JD Vleuten

Aan de heer/mevrouw:

 beleef de natuur!

The logo for IVN is displayed in a green, stylized font. The letters 'i', 'v', and 'n' are connected. The 'i' has a dot, the 'v' is a simple shape, and the 'n' has a curved bottom. To the right of the logo, the text "beleef de natuur!" is written in a brown, cursive font.

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert. Daarom laten wij jong en oud de natuur van dichtbij beleven. We verbinden hen met groene initiatieven rond natuur en maatschappelijke thema's zoals voeding, gezondheid en energie.